

Handläggare: Anna Jarl
Telefon: 08-508 28 19

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-09-25 p 15

Begäran om omprövning av beslut att lägga ned förundersökning avseende misstänkt brott mot livsmedelslagen, AM-7227-10

Förslag till beslut

Begära att Riksåklagaren vid Utvecklingscentrum Malmö omprövar City Åklagarkammare i Stockholms beslut den 16 mars 2012 i ärende AM-7227-10 att lägga ned förundersökning avseende misstänkt brott mot livsmedelslagen.

Gunnars Söderholm
Förvaltningschef

Daniel Selin
Avdelningschef

Bakgrund

Hösten 2009 inkom klagomål till miljöförvaltningen avseende felaktig märkning av halalköttkonserver. Miljöförvaltningen inledde en utredning som visade att de aktuella köttkonserverna tillverkades 1993 av Scan Syd Kristianstad i syfte att fungera som beredskapsproviant. Jordbruksverket sålde senare beredskapslagren till privatpersoner, som i sin tur sedan sålt dessa vidare inom Europa.

Under år 2006 införskaffade bolaget M&T Trading i Hägersten 36 pallar (ca 20 000 konservburkar) köttkonserver. Bolaget märkte sedan burkarna med nya etiketter med information om att produkten är halal och har hållbarhet till och med år 2013, d.v.s. 20 år efter tillverkningsåret. Bolaget har saluhållit de ommärkta produkterna i Stockholm och Göteborg.

Mot bakgrund av att bolaget inte kunnat visa att köttkonserverna utgör säkra livsmedel samt att märkningen av burkarna strider mot märkningsbestämmelserna, beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden den 11 november 2009, beslut med stöd av delegation, att omedelbart förbjuda bolaget att saluhålla köttkonserverna.

Den 10 december 2009 åtalsanmälde miljö- och hälsoskyddsnämnden bolaget för misstänkt brott mot livsmedelslagen till följd av saluhållandet av de aktuella konserverna.

Den 16 mars 2012 beslutade City Åklagarkammare i Stockholm att lägga ned förundersökningen. Som motiv angavs att det saknas skäl att fullfölja förundersökningen. På det utredningsmaterial som nu föreligger går det inte att bevisa att den eller de som varit misstänkta har gjort sig skyldiga till brott. Det anförs att ytterligare utredning inte kan antas förändra bevisläget på ett avgörande sätt.

Förvaltningens synpunkter

I såväl nämndens beslut om saluförbud den 11 november 2009 som åtalsanmälan den 20 december 2009 finns en utförlig beskrivning av alla sakomständigheter i ärendet. Förvaltningen vill därutöver framhålla följande.

Produkterna har märkts med ett bäst före datum som sträcker sig tio år längre än tillverkarens uppgifter som produktens hållbarhet. Representanter för bolaget hänvisar till en analys av produkterna som visar att de är tjänliga ur ett mikrobiologiskt perspektiv.

När man fastställer om ett livsmedel är tjänligt ska bedömningen utgå från det avsedda användningsområdet samt annan (oskadlig) åverkan såsom förruttelse, försämring eller nedbrytning av livsmedlet. Utöver själva livsmedelssäkerheten finns därför en redlighetsaspekt att ta i beaktande. Frågan om konservernas mikrobiologiska säkerhet är därför ovidkommande. De aktuella produkterna har under 20 års tid brutits ned i så omfattande utsträckning att de inte längre kan motsvara de rimliga förväntningar en konsument har av kött. Färg, konsistens, smak, näringsinnehåll och andra kvalitativa parametrar har med stor sannolikhet försämrats i sådan utsträckning att produkten enligt förvaltningens bedömning inte längre är att anse som tjänlig som människoföda. Genom att trots det saluhålla dessa produkter på det sätt som bolaget gjort, har bolaget brutit mot livsmedelslagstiftningen i enlighet med den närmare beskrivningen i nämndens åtalsanmälan. Förvaltningen menar vidare att bolaget medvetet försökt vilseleda konsumenterna genom att hävda att köttet kommer från halalslaktade djur, vilket inte stämmer.

Förvaltningen anser att den bevisning i form av bl.a. bilder som överlämnades till åklagarmyndigheten i samband med åtalsanmälan torde vara tillräcklig för att visa att bolaget medvetet utfört den otillåtna märkningen. Även om produkterna är mikrobiologiskt säkra är redlighetsaspekten av yttersta vikt eftersom konsumenterna måste kunna lita på att ett livsmedel håller den kvalitet och har de egenskaper som utlovas. Det är därför viktigt att överträdelser av redlighetsbestämmelserna beivras.

Nämnden upprättade och expedierade åtalsanmälan i ärendet den 10 december 2009. Åklagarens underrättelse om beslutet att lägga ned förundersökningen är daterad den 16 mars 2012. Det är olyckligt om ärenden såsom i förevarande fall blir liggande hos åklagaren så länge att det anmälda brottet hinner preskriberas. Den anmälda överträdelsen utgör ett allvarligt brott mot livsmedelslagen och torde inte ha krävt någon omfattande utredning. Bristande lagföring av livsmedelsbrott riskerar medföra minskad respekt för lagstiftningen, vilket slutligen kan drabba konsumenterna negativt.

Slut

Bilagor

1. Beslut den 11 november 2009 om förbud mot saluhållande
2. Anmälan om misstänkt brott mot livsmedelslagen den 10 december 2009
3. Beslut den 16 mars 2012 att lägga ned förundersökningen